

Kyrkjeliv

I NORD-AURDAL

Mars 2017

Kyrkjeliv nr. 1

Arg. 53

Prost Carl Philip Weisser (t.v.) og kirkeverge Bjørn Haugen er ikke i tvil om at 2017 er et historisk og begivenhetsrikt år for Den norske kirke, som fra 1. januar gikk fra å være statskirke til en mer selvstendig folkekirke. I år markeres dessuten 500-års jubileet for Luthers reformasjon. (Foto Terje Eklund)

Av innholdet:

- "Tid for ettertanke" ved Gunnar Harald Heiene
- Vårens konfirmanter
- Ingen utmeldte i Nord-Aurdal så langt i år
- 2017 et historisk og begivenhetsrikt år for kirken
- Nord-aurdøler om Jesu død og oppstode
- Kirsten Inga og Jahn Børe forlater Valdres
- Kirketjenerne skal vernes mot støy
- Et kirkebudsjett til å leve med
- Ny salmebok i fire av seks menigheter
- Kirkeklokkene i Aurdal får lokal inskripsjon

God påske!

Den norske kirke - Nord-Aurdal

Kirkekontoret i Rådhuset, Fagernes:
Jernbanevegen 22, postboks 143, 2901
Kontortid mandag – fredag 9-12.
Kirkeverge/daglig leder Bjørn Haugen
tlf 61 35 90 90, mobil 906 24 118.
E-post: bh622@kirken.no
Ellers etter avtale.
Saksbehandler Vibeke Dieserud
Westerheim
E-post: vw496@kirken.no
Tlf: 61 35 90 93
Sekretær Line Frydenlund,
tlf 61 35 90 92.
E-post: lf824@kirken.no

Prester:

Sokneprest Jostein Enger, kontor
61 35 90 91, mobil 975 01 273.
E-post: josteinenger@hotmail.com
Sokneprest Kristine Inderhaug
Fossheim, mobil 958 12 505
E-post: kindfo@gmail.com
Prost Carl Philip Weisser,
mobil 915 55 504,
E-post: cw478@kirken.no
Mandag er fridagen til prestene.

Organist:

Kantor Monica Korsli Solberg,
mobil 904 00 845.
E-post: monsol77@yahoo.no

Menighetspedagog:

Ellen Oddveig Rudi,
mobil 950 89 321
E-post: ellen.rudi@oystre-slidre.kommune.no

Kirkegårdsarbeider:

Arve Bakke mobil. 918 85 635

Menighetsrådsledere:

Aurdal: Henning Andersen, Raskebakkin
4, 2910 Aurdal. Tlf. 97480004.
henning-andersen@n2u.no
Tingnes: Tonny Ingvaldsen, Månovegen
33, 2920 Leira. Tlf. 97426045.
tonny.ingvaldsen@oppland.org
Skrautvål: Rigmor Orderdalen Tveit,
Øvrebygdsvegen 216, 2917 Skrautvål.
Tlf. 90789638. rigmortv@hotmail.com
Tisleidalen: Anna Rust Holt,
Pardisvegen 68, 2923 Tisleidalen.
Tlf. 41331848. annrus@online.no
Svenes: Bjørn Strand, Tynvegen 324,
2900 Fagernes. Tlf. 41636578.
bjoestra@online.no
Ulnes: Liv Helene Haugen,
Fødnesvegen 590, 2918 Ulnes.
Tlf. 99690784.
liv.haugen@ulnesmontessoriskule.no

Leder av Kirkelig fellestråd:

Rigmor Orderdalen Tveit,
Øvrebygdsvegen 216, 2917 Skrautvål.
Tlf. 90789638. rigmortv@hotmail.com

Herre over dødens makt

Til alle tider har vi mennesker vært opptatt av dødens mysterium. Hver gang noen av våre kjære dør, blir vi minnet om at vi lever en begrenset tid på denne jorda. Noen dør gamle og «mett av dage», andre går bort så altfor tidlig. I dag er mange opptatt av om livet kan forlenges, ved en sunn livsstil, ved mye fysisk trening, eller på andre måter. En gruppe som kaller seg «transhumanister» har som mål å forlenge menneskelivet ved hjelp av moderne bioteknologi og nanoteknologi. Også i Norge er det noen som i fullt alvor snakker om å la seg fryse ned når de dør, slik at de eventuelt kan vekkes til live igjen i en fremtid der teknologien gjør det mulig å leve mye lenger.

Heldigvis reagerer de fleste ideer. Mange tviler på om dette noen gang vil være mulig, og vi bør spørre oss selv om vi virkelig ønsker oss et samfunn der teknologien kan holde oss i live langt ut over den grensen vi har vært vant til. Hvem skal i så fall få tilgang til denne teknologien? Blir det i så fall de rikes-

te, de med flest ressurser? I Salme 90 i Det gamle testamente står følgende: «Vår levetid er sytti år, åtti når det er styrke til det.» Det er en virkelighetsnær setning som hjelper oss til å forstå at våre liv har noen naturlige begrensninger.

Men dette er ikke alt Bibelen har å si. Påskebudskapet åpner opp for at livet er mer enn de 70, 80, kanskje 90 årene vi får anledning til å leve her på jorda. I en av de mest kjente påskesalmene synger vi: «Deg være ære. Herre over dødens makt! Evig skal døden være Kristus underlagt.» Troen på at Jesu død og oppstandelse har gitt oss muligheten for en ny framtid, ut over vår jordiske levetid, er kjernen i det kristne håpet. Dette håpet handler ikke om ny teknologi og vitenskapelige framskritt, men om at den Gud som har skapt oss og hele verden, er i stand til å gi oss evig liv sammen med den oppstandne Kristus.

Gunnar Heiene

Vårens konfirmanter

Ingen utmeldte i Nord-Aurdal så langt i år

Mens det meldes om mange utmeldinger i Den norske kirke rundt i landet etter Kirkemøtets flertallsvedtak i januar om å utarbeide liturgi for likekjønnet vigsel, har ingen i Nord-Aurdal så langt i år meldt seg ut av kirken. Sokneprest Jostein Enger sier til Kyrkjeliv at han tror det skyldes at de fleste utmeldinger skjer i og rundt byer, og at folk flest på landsbygda ikke er så opptatt av teologiske stridigheter.

- Folk i Valdres er mer stedbundne og har en sterkere identitet til kirken sin og ønsker å slutte opp den lokale kirke på en annen måte enn de som bor i mer urbane strøk, sier han.

I 2016 var det 28 som meldte seg ut av kirken i Nord-Aurdal, noe Jostein Enger tror kan ha en sammenheng med at det da ble anledning til å melde seg ut via kirkens nettsider. Kirkemøtets april møte i fjor, hvor et flertall gikk inn for å åpne opp for vigsel av likekjønnede, er nok óg en medvirkende årsak til et såpass høyt utmeldingstall i vår kommune i 2016. I 2015 var det 15 utmeldinger her i kommunen, i 2014 fem, i 2013 seks og i 2012 bare to. De siste fem årene har det vært en til to årlige innmeldinger i kirken i Nord-Aurdal.

Ulnes kyrkje 28. mai, kl. 11:00
Sebastian Hippe, Kim Arild Johansen, Jostein Mork Nordsven, Olav Brendengen Rosenlund, Ylva Sletten Haughovd, Katrine Pedersen, Hedvig Kjønneksen Ranum, Thea Yvonne Rognås.

Tisleidalen kirke 28. mai, kl. 13:00
Bjørn Myrheim, Marie Tordhol Halten, Signe Heggelund, Line Kjensrud.

Siste halvdel av mai er det konfirmasjonsgudstjenester i Nord-Aurdal. Vårt bilde viser fjorårets konfirmanter i Tingnes og sokneprest Jostein Enger.

Tingnes kirke 14. mai 10:30

Håkon Jørgensen Døvre, Mats Eirik Haugland Grønbrekk, Even Hande Jankov, Tobias Espeliødegård Lium, Morten Rosendahl Nyhagen, Lillian Sveen Dalen, Karoline Myrvold, Tuva Rabben, Nikoline Strande Rygh, Hanne Katrine Sundvoll Svingen.

Tingnes kirke 14. mai, kl. 12:30

Tobias Døvre, Erlend Sneve, Nils Ove Østgård Stanes, Tuva Tronsplass Aasgaard, Sunniva Eirin Bjørklund, Ida Cathrin Kroksjø-Strand Vilde Kristine Teinmo.

Aurdal kirke, 21. mai, kl. 10:30

Kevin Skoglund Johannessen, Jørgen Karlsen, Ingebjørg Bjørgo Hjelde, Marte Skaga Ingrid Kirkeengen Skrindsrud, Mette Nysveen Sund-

vold, Victoria Hippe Sørli, Emma Remme Øverseth.

Aurdal kirke 21. mai, kl. 12:30

Knut Erik Aavok, Simen Saxgård Biribakken, Adrian Strande Kildal Anders Nygård, Dag Delphin Sundheim, Oda Hjelle, Vilde Betina Myren, Martine Stensrud, Emilie Ødegaard Sæthre, Ida Meline Volden.

Strand kirke 21. mai, kl. 11:00

Johan Brandstad Hyseth, Mathias Kleven, Andreas Sponeck Rye, Stine Bolstadbråten, Nora Haugen Løken.

Skrautvål kyrkje 28. mai, kl. 10:30

Christian Thon Christensen, Amund Hellum Noraker, Martin Myrland Skrautvol, Kamilla Goflebakkke, Henriette Meisdalshagen.

Ansvarlig redaktør:

Terje Eklund, Fødnesvegen 624,
2918 Ulnes,
mobil 975 31 366,
e-post adr. terje eklund@gmail.com

Redaksjonsmedlemmer:

Hans Enger, Oddrun Hegge og Eigil Steinsfjord

Bankkonto: 2320.17.83224

Opplag 3200

Trykt i Gol Grafiske

3550 Gol

Kasserer:

Torlaug Øen Wårum, 2918 Ulnes

Utgiver:

Menighetsrådene i Nord-Aurdal

Kyrkjeliv
I NORD-AURDAL

2017 er et historisk og begivenhetsrikt år for Den norske kirke

KTERJE EKLUND

2017 er et både historisk og begivenhetsrikt år for Den norske kirke. 1. januar skjedde den største organisatoriske endringen i kirken siden reformasjonen med et tydelig skille mellom stat og kirke. Med denne reformen får kirken større selvstendighet, og vi kan i dobbelt forstand si at vi som kirke nå er "Herre i eget hus". Tydeligere enn noen gang vil Den norske kirke med sine 3,8 millioner medlemmer fremstå som Folkekirken. Den andre store og historiske begivenheten dette året, er Lutherjubileet. 31. oktober er det 500 år

Fra statskirke til en selvstendig folkekirke. 500-års jubileum for Luthers reformasjon

siden Martin Luther innførte reformasjonen og vi gikk fra å være katolsk til en evangelisk-luthersk kirke.

Kirken styrer seg selv

Prost Carl Philip Weisser sier i en samtale med Kyrkjeliv at han ønsker å presisere at Den norske kirke alltid

har vært folkekirke.

- Båndene til staten er gradvis blitt løsere gjennom de senere år, men fra 1. januar har det skjedd et klart skille ved at Den norske kirke nå er et selvstendig rettsobjekt og ikke lenger er en etat i staten. Statens finansiering av kirken blir ikke lenger gitt som driftsbevilgning, men som et rammetilskudd som Kirkemøtet selv må disponere. Med andre ord; nå skal kirken styre seg selv.

Det betyr at biskoper, proster og prester ikke lenger er embets- eller statstjenestemenn/kvinner. Kirkerådet og bispdømmerådene er ikke lenger statlige forvaltningsorganer.

Prost Carl Philip Weisser og kirkeverge i Nord-Aurdal, Bjørn Haugen, mener den nye kirkereformen ikke vil få noen innvirkning på driften av den lokale kirke. (Foto Terje Eklund)

Kirkemøtet har overtatt mye av den myndigheten som tidligere lå i statsforvaltningen, og er det øverste organet for Den norske kirke.

Ingen lokal innvirkning

Både prost Carl Philip Weisser og kirkeverge Bjørn Haugen er positive til den nye reformen, uten at noen av

tes gjennom kommunale bevilgninger. Kirkelig fellesting blir dermed ikke berørt av reformen.

Uvisst om fremtidig finansiering

89 prosent av innbyggerne i Nord-Aurdal er medlem i Den norske kirke, mens gjennomsnitt på landsplan er 73 prosent. Det er verdt å merke

ge ledelse er det viktig å arbeide for å sikre en økonomi som gjør at kirken kan opprettholde prestestillinger og fortsatt være en kirke for hele landet. Derfor blir det spennende hvilken finansieringsmodell regjeringen vil gå inn for når den i løpet av 2017 skal legge frem en ny helhetlig tros- og livsynslov. Blant annet har det

2017 vil bli stående som et historisk år for Den norske kirke, her representert med Skrautvål kyrkje. Fra 1. januar fikk kirken større selvstendighet, og til høsten markeres 500-års jubileet for reformasjonen. (Foto Jan Arne Sebuødegård)

dem har inntrykk av at det har vært noe "folkekrav" om forandring ute i menighetene i Valdres.

- Vil reformen ha noen innvirkning på de lokale menigheter?

- Nei, menighetene vil ikke merke noe til den nye reformen. Vi skal fortsette å være kirke for folket, akkurat som før. Folket og kirken blir ikke skilt. Det er kun på det administrative plan det vil merkes, svarer presten.

Bjørn Haugen ser heller ikke at den nye kirkeordningen vil få innvirkning på den daglige drift.

- Den lokale kirke vil fortsatt drif-

seg at kirken fortsatt er forankret i Grunnloven, men den evangelisk-lutherske kirken i Norge er ikke lenger "Statens offentlige Religion", som det het fra 1814 til 2012. I Grunnloven paragraf 16 heter det nå: "Den norske kirke, en evangelisk luthersk folkekirke, er Norges folkekirke og understøttes som sådan av staten".

Et av mange spørsmål som med jevne mellomrom reises i Den norske kirke, er hva som vil skje med en fremtidig finansiering. Det er røster som mener at dagens støtteordning ikke er bærekraftig. For den kirkeli-

vært snakk om at medlemsavgift kan bli aktuelt, og at den skal erstatte offentlig finansiering av både Den norske kirke og andre tros- og livssynssamfunn. Et annet forslag er en livssynsavgift som prost Trond Bakkevig har tatt til orde for.

Hverken Carl Philip Weisser eller Bjørn Haugen tror medlemsavgift vil være en vei å gå, iallfall ikke på mange år ennå. De har tro på at man vil finne frem til en tilfredsstillende ordning som vil sikre en videre for-svarlig drift av Den norske kirke.

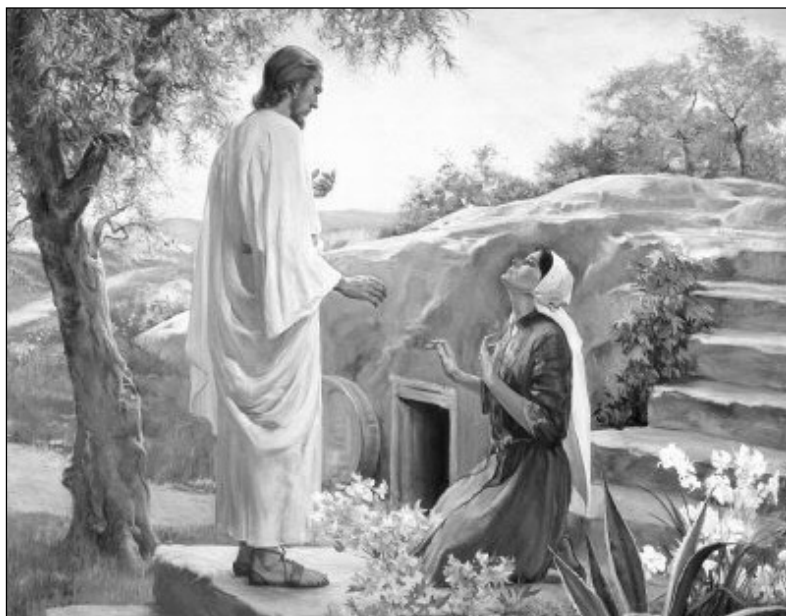
Kva har påskebodskapen om Jesu død og oppstode å seie for deg?

KODDRUN HEGGE og
EIGIL STEINSFJORD

Påska er den største og viktigaste av høgtidene i kyrkjeåret, der Jesu død og oppstode er det sentrale. Kyrkjeliv har difor stilt følgjande spørsmål til eit knippe nordurdøler: **Kva har påskebodskapen om Jesu død og oppstode å seie for deg?**

Torodd Lybeck, Fagernes:

- Eg tenkjer ikkje på meg sjølv som spesielt religiøs, av og til nesten slik forfattar og presteson Jørgen Norheim skriv om ein av romanfigurane sine: "Han likte ikkje å tru på anna enn det han såg." Men så kjenner eg at det likevel må vera noko bakom alle fakta, tørre tal og statistikkar, til dømes når eg høyrer vakker song og anna som gjer at auga blir våte. Eg har då òg sunge i kor i snart 20 år. Jesus er uansett eit førebilete som det ikkje finst maken til – spesielt i sitt forhold til andre menneske. Viss alle

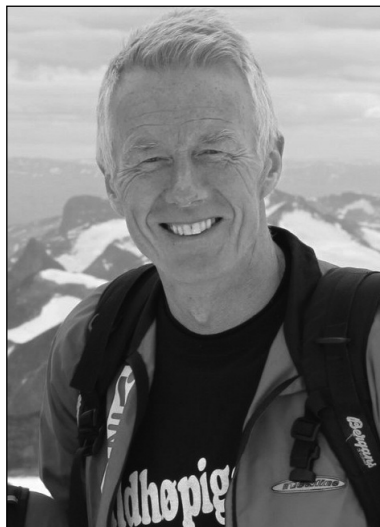
Jesu lever, graven brast! Han stod opp med guddoms velde. Maria Magdalena var blant de første vitner som med egne øyne fikk se at graven var tom og at Jesus hadde stått opp fra de døde.

hadde prøvd å leva som han, ville vi ikkje hatt fattigdom og elende, heller ikkje konflikt eller krig, etnisk strid og anna som gjer at mange lever meningslause liv, spesielt i fattigare delar av verda. At Jesus skal ha stått opp etter sin daude og teke sete ved sida åt Gud, er det vanskeleg å tru på, men eg brukar likevel ikkje tid til å gruble over om det kan ha skjedd. Uansett var Jesus eit førebilete vi kan og bør lære mykje av. Kanskje burde vi òg tenkje tanken: Kva om han hadde levd saman med oss i dag? Kva ville han til dømes sagt om vår tids farisearar: kvite, rike vesterlandske leiarar som utarmar folk i resten av verda? Farisearane sette som kjent lovens bokstav føre kjærleik og medmenneskelegheit, men greidde ikkje å etterleva krava dei sette til andre i sin eigen livsførsel.

Jenny Kristine Hole, Aurdal:

- Når eg tenkjer påske, er det alle våre flotte songar som også uttryk-

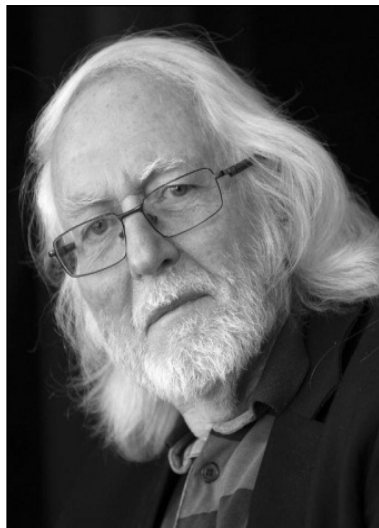
kjer mine tankar om påske så godt. Først er det: Se vi går opp til Jerusalem i hellige fastetider. Så kjem me til påskehelga med Skjærtorsdag og Langfredag, påskeafta og påskedag.

Når me har kome så langt, kan me syngja: Jesus lever og eg skal leva, lova han i tid og æva med eit høgt Halleluja. Songen som betyr mykje for meg er Johan Halmrast sin påskesalme: Å sælste stund utan like, og då særleg det andre verset. Han lever og helsing han sender til sine med sælste ord. Meg, ringaste synder han kjenner, han tek til sin tenar på ord. Ja, eg skal hans sendebod vera og gå med ei underfull trøyst. Guds englar den bod skulle bera med lovsong og jublande røyst. På Jesus si oppstode kviler trua mi, det kan eg leva på. Og så må eg få leggja til det som Evangelisten Johannes skriv etter at to læresveinar har sprunge om kapp til grava og finn den tom. Den eine trudde. Så skriv Johannes (Joh. 20.10): "Så gjekk læresveinane heim!" Tenk det etter alt dei fekk oppleve.

Egil Steinsfjord, Lobygda:

- For meg er kristentroen først og fremst forbundet med lengsel – lengsel etter frelsen. Dette er en lengsel

jeg daglig går med. Jeg merker lengselen særlig når jeg kommer i kirken og ser alteret, men ellers også i mine daglige andaktsstunder med bønn og Bibel. På den ene siden tror jeg, på den andre siden har jeg store problemer med troen, for hva med dem som ikke tror? Jeg har så mange ikke-troende venner som jeg setter stor pris på, mennesker som gjør mye godt i samfunnet – skal disse da

gå fortapt fordi de ikke har noe forhold til kristen tro og kirke? Hva slags Gud er det som lar disse gå fortapt? Da blir troen ren teori, frelse ut fra noe som kalles tro. Og hva er tro? I hvor stor grad har jeg lov til å tvile? Og det som nesten verre er: Om jeg mener at alle blir frelst, da river jeg grunnen for hele frelsesverket unna, det er ikke så viktig for meg at Kristus døde og oppstod til frelse for meg, for alle blir jo frelst uansett. Nei, dette er ikke lett. For meg er det viktigste å komme til kirken og motta nattverden til frelse. Og så overlater jeg min tvil til den ufattelige Gud.

Silje Vadla Ulberg, Leira:

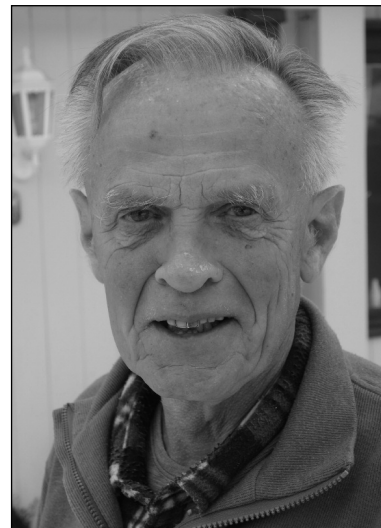
- Påskebodskapen om Jesu død og oppstode er jo sjølve kjerna i kristendommen; at Jesus ofra livet sitt for våre synder. Eller- at Gud gav sonen sin, Jesus, slik at me har fått mogleghet til å få evig liv. For ei gåve! Bibelen beskriv denne gáva med desse velkjente orda: «For så elska Gud verda at han gav Son sin, den einborne, så kvar den som trur på han, ikkje skal gå fortapt, men ha evig liv» (Johs.3,16). Vi som er kristne har fått ein lovnad om at Jesus skal kome igjen ein gong til, for å «frelse dei som venter på ham» (Hebr.9,28). I 2.Pet.3,13 står det: «Men etter hans løfte venter vi på en ny himmel og en ny jord, hvor rettferdighet bor». Eg har opplevd mykje i livet, av både sorg og gleder. I møte med andre mennesker og

Gud, har eg fått ei overtyding om at Gud ER. Trua på Gud gir meg håp, tryggleik og trøyst. Eg er så utruleg glad i livet, og då er det godt å tenke på at det venter noko meir etter dette livet!

Arne Anmarkrud, Aurdal:

- Påskebodskapen er eit fundament i mitt liv. Det er eit sterkt vitne om at vegen til himmelen er lagt open, og eg kan uredd gå døden i møte. Under ei opprørende veke gjekk Jesus frå å bli hylla som konge til å kjenne det såraste svik. Det verste måtte vera å kjenne seg bortvist av Gud. Han måtte faktisk gå så langt at han ropte til Gud «min Gud, min Gud, kvifor har du forlate meg?» Og der, på krossen tok han på seg alle syndene mine. Hans livsverk vart fullbrakt ved krossen. Han opna vegen til himmelen, for meg. Men han gjekk også vidare og sto opp frå dei døde! Dette er ein sterk bodskap, eit bevis på at Jesus er Guds son og vår frelsar. Denne veka, fylt av opprør vart vår «stille veke», ei årleg påminning i takksemd og stille ettertanke.

I SKRAUTVÅL har soknerådet i en årrekke hatt planer og ønske om oppussing av kirkens sakristi. Også det sittende rådet har i sitt innspill til økonomiplan til kirkevergen bedt om penger til å få utbedret sakristiet. Dette for å gjøre det mer bekvemt og hensiktsmessig. Det er snakk om å senke taket for å opprettholde bedre temperatur i et i dag kaldt sakristi vinterstid.

Jahn Børe og Kirsten Inga forlater Valdres med tungt hjerte

KHANS ENGER

En førjulsdag i 2012 fikk jeg være med da Jahn Børe Jahnsen skulle presentere en undersøkelse av bjørneskinnet i Hedalen stavkirke for hedølingene. Vi veit at de er glade i og stolte av kirka si, og hegner om stavkirka og historiene rundt den. Under tvil hadde menighetsrådet tillatt Jahn Børe å få undersøkt om bjørneskinnet der virkelig er fra Svartedaudens tid, slik sagnet vil ha det til. Det var en svært lettet forsamling som tok i mot resultatet: Bjørneskinnet er datert til tida rundt Svartedauden!

Tung prosess

Vi er ved kjernen av historikerens betydning for kirkene i Valdres. Navnet Jahn Børe Jahnsen vil for alltid være knyttet til stavkirkene, Slidredomen, Mo kyrkjeruin og ikke minst Ulnes kyrkje. Han har skrevet jubileumbøker om de tre steinkirkene. Men også om andre kirker. Aktuelt i vår tid er Jahn Børes engasjement for pilegrimsvegen gjennom Valdres.

Nå skal Kirsten Inga Kamrud og Jahn Børe Jahnsen flytte fra dalen. På fire-årsdagen for møtet i Hedalen, banker jeg på døra deres der de bor i vinter som naboer til Ulneskyrka.

Kirsten Inga innrømmer at det å flytte fra Ulnes og fra forfedrenes gård er vanskelig. For det første er hun veldig glad i bygda og folket her. Hun ville gjerne at gården fortsatt skulle være i slekta. Hva skjer med husa? Hun tenker på tunet, at det skal være en fin nabo til Ulneskyrkja.

Det som var hjemmet deres oppe i bakken ovafor kirka i mange år er solgt. Jorda på slektsgarden er fordelt på naboer, og til sommeren flytter Kirsten Inga og Jahn Børe.

Fortsatt nærhet til Valdres

Begge to har vært og er gode og engasjerte «Valdres-patrioter.» Mange spør seg, hvorfor i all verden

skal de flytte fra Valdres? Jo, de har i det lengste håpet at en av barna skulle flytte hjem. Slik blir det ikke. Erlend bor i USA, Kari bor i Berlin og Thomas bor på Lørenskog. Der bor da også barnebarna Sara og Lars på 5 og 2 1/2 år. Hvem vil ikke forstå et ønske om å flytte nærmere barnebarna? Nærhet til barnebarna veier tyngst, sier de! Jahn Børe og Kirsten Inga har kjøpt seg leilighet med nærhet til Østmarka og Oslo. Dermed kommer de også nærmere Jahn Børes familie i Oslo og omegn. Jahn Børe har hatt tilknytning til Valdres siden 1967 da han under etnologistudiet fikk praksis på Valdres folke-museum. Det er 50 år siden!

Kirsten Inga og Jahn Børe har hytte ved Gomostølen. Der har de planer om å ha base sommerstid i åra framover. Alltid mens barna var hjemme har de dyrket friluftslivet. Etter hvert er det Jahn Børe aleine, ja, gjerne aleine, som går lange turer. Kirsten Inga har slitt med vond rygg. Med en slags sorg forteller hun også at nå har hun fått diagnosen ME, heldigvis en lettere utgave.

Vil fortsatt gå pilegrimsvegen

Ett favorittsted for Jahn Børe er Synet ikke langt fra hytta. Der har han så vid utsikt. Ellers er han egentlig ferdig med trangen etter å gå på topper. I Vestre Slidre og Vang har han mange turmål i fjellet som han oppsøker årvisst. Underveis sitter han lenge på faste hvileplasser.

Museet, lokalhistorie og kultur knytter naturligvis også de to til Valdres. De har stort kontaktnett, bygd opp gjennom mange år.

Tidligere sokneprest i Vestre Slidre, Tordis Ødegaard, blir sett på som Pilegrimsvegens «mor» i Valdres. Men han som har vært med fra begynnelsen i 2004 og fortsatt er lederen i Pilegrimsfelleskapet St. Thomas, det er Jahn Børe. Hver sommer siden da har han vandret den 162 km lange pilegrimsvegen i spissen for 15-30 mennesker på fellesvandring. Og kortere strekninger, blant annet sammen med innsatte fra

Valdres fengsel. Han har øst av sin kunnskap om severdigheter underveis, og ikke minst om alle kirkene.

- Skal du slutte med dette også, nå? spør jeg.

-Nei, svarer Jahn Børe og forsikrer at dette skal han fortsatt være med på både forberedelser og gjennomføring. Samtidig, det å være vandringslederen skal nå etter hvert delegeres til andre ivrige vandrere i Valdres. Kirsten Inga skyter inn at etter siste vandring, var han veldig sliten da han kom hjem.

Forhold til kirke og misjon

Mange er kjent med at Kirsten Inga vokste opp i en «misjonsheim». Joda, forteller hun, slik var det. Det var «alltid» møter på bedehuset i Hippiesbygda. Og predikantene, forteller hun, de bodde hjemme hos dem. Hun har mange gode minner fra disse predikantene og møtene. Og hun husker at hun leste Bibelen fra ende til annen da hun var ni år. Men her var det også mørke skyer. Morfar var lekpredikant. Hun husker at det var så mye tungt, det var så mye snakk om «fortapelse» og «helvet». Mor Kari bragte arven fra sin far videre. Samtidig var faren lys og ledig og ikke preget av dette. Kirsten Inga opplevde at hun ble «pappajente». Og hun kom i opposisjon til det som moren sto for.

- Jeg protesterte mer og mer.

Hun forteller at hun er glad i å synges salmer, og er glad for kristen etikk og moral og verdisyn. Hun bruker også uttrykket «jeg elsker» om bibelhistorier.

- Men jeg er trygg på at Bibelens budskap om frelse og fortapelse er noe jeg ikke tror på, slår hun fast.

Finner en slags ro i kirken

Vi vender oss til Jahn Børe over te-koppen på kjøkkenbordet. Han sier han ikke vokste opp i det som kunne kalles et kristent hjem. Men alle søsknene ble konfirmert, og julaften skulle de gå i kirken. Han legger til, med litt undring i stemmen: - Jeg husker at mot slutten hadde far en

bibel på nattbordet.

Interesse for historie har han fra mor. Hun hadde studert arkeolog og kunsthistorie og jobbet på museum før hun giftet seg. Jahn Børe ble opp-tatt av Maridalen og kirkeruinene der, ikke langt fra der han vokste opp. Kanskje dette var en bakgrunn da han kom til Slidre som ungdoms-skolelærer i 1971. Senere ble det lek-torstilling på gymnaset og konserva-torstilling ved museet. I Slidre kom han raskt i gang med prosjektet for å «redde» Mo kirkeruin. Dermed var han inne i «kirkelandskapet» i Valdres.

Etterhvert tok han hovedfag i histo-rie. Der skrev han en hovedoppgave som seinere ble til boka som mange i Valdres kjenner, «Bygget av levende stene...» Etter som årene har gått, har han blitt veldig godt kjent med kir-kene i Valdres.

- Jeg er ikke av dem som vanligvis går på gudstjeneste. Jeg tør ikke kal-le meg «personlig kristen». Men jeg finner en slags ro i kirken. Om det så bare er å sitte ned der.

Pilegrimsvandrereren

Så snakker vi om hva pilegrimsar-beidet har betydd for han i denne sammenheng. Han fant en fin kom-binasjon av vandring og kirker og andre severdigheter i dette arbeidet.

- Har det gjort noe med deg på det åndelige plan? Han svarer: - Pile-grimsvandring er min kirke.

Så berømmer han Anne Hilde Øigarden, pilegrimsprest og tidligere prost. På vandringen er det alltid morgenbønn og kveldsbønn. Sam-ling er det også når pilegrimene kommer til en av kirkene.

- Hun har en så fin, kortfattet måte å vektlegge det kristne innholdet.

Jahn Børe sier han har begynt å gå til nattverd, en gang i blant, uten at han blir ekstatisk av den grunn. - Men jeg finner en slags ro som jeg ikke skjønner, sier han.

Før Kyrkjelivs utsendte reiser, tar vi et bilde av ekteparet og katten Bustenskjold på trappa – med Ulneskyrkja bak. Den har stått der i 750 år.

Valdres har takket Jahn Børe med kulturpris i både Vestre Slidre og Nord-Aurdal, og med Kongens For-tjenstmedalje. Vi takker for jobben han har lagt ned for kirkene i Val-dres, eller skal vi si, Kirka i Valdres. Og takk til Kirsten Inga for hennes kulturarbeid og mange tankevek-kende kronikker i avisa Valdres. Hun burde hatt en kulturpris hun også!

Selv om Kirsten Inga Kamrud og Jahn Børe Jahnsen skal flytte fra Ulnes, kommer de fortsatt til å være mye i Valdres og på hytta ved Gomostølen. (Foto Hans Enger)

Kirketjenerne skal vernes mot støy fra klokketårnet

KTERJE EKLUND

Arbeidstilsynet har gitt Nord-Aurdal kirkelige fellesråd pålegg om å redusere støypåkjenningen for kirketjenerne ved klokkeringing. Det har vært foretatt støymålinger ved samtlige seks kirker, og selv om kirketjenerne bruker hørselvern ved ringing, mener Arbeidstilsynet at støyen fra klokkene er skadelig for hørselen. Kirkeverge Bjørn Haugen sier til Kyrkjeliv at dette nå vil bli løst ved å føre tau fra klokkene og ned til enten loft, galleri eller eventuelt ned til kirkerommet. Dermed blir det slutt på at kirketjenerne står i klokketårnet når de ringer.

Befaring i kirkene

Kirkevergen peker på at dette også er økonomisk spørsmål, som dreier seg om et sted mellom 150 000-200 000 kroner. Men han sier Kirkelig fellesråd vil gjøre alt for at påleggene fra Arbeidstilsynet vil bli utført i løpet av høsten. I Tingnes er pålegget allerede utbedret ved at det er installert elektrisk ringing. Men i de øvrige kirkene ønsker man å opprettholde tradisjonen med manuell ringing.

I november i fjor var Arbeidstilsynet på befaring i kirkene sammen med folk fra Riksantikvaren, Hamar bispekontor, verneombud, kirkeverge og lokale kirketjenerne. Konklusjonen fra befaringsen er at Nord-Aurdal kirkelige fellesråd skal arbeide videre med taugjennomføring, og at dette gjøres i samarbeide med de respektive kirketjenerne og menighetsråd og at Henning Andersen med sin spesialkompetanse benyttes som konsulent på tiltakene i alle kirkene.

Gjennomgående problem

Arbeidstilsynet har ikke utført støymålinger i de andre Valdres kommunene, men det vil trolig skje. Støypåkjenning for kirketjenerne er et gjennomgående problem i alle kirker med manuell ringing fra tårnet.

- Stemmer det at Arbeidstilsynet

etter befaringsen satte en frist til 1. mars i år for gjennomføring av tiltakene?

- Arbeidstilsynet ba om å gå oversendt risikovurdering og støymålinger fra alle kirker på det nye stedet kirketjeneren skal oppholde seg når

han skal betjene kirkeklokkene med tau. Vi vil sammen med brannmesteren foreta en befaring og en risikovurdering. Bedriftshelsetjenesten vil hjelpe oss med støymålingene, svarer kirkeverge Bjørn Haugen.

Kirketjener Arnt Erling Ringsaker i Ulnes kan sammen med de andre kirketjenerne i Nord-Aurdal snart legge bort hørselvernet når ringingen vil skje via taugjennomføring. (Foto Terje Eklund)

Kirkeverge Bjørn Haugen:

- Budsjettet for 2017 er til å leve med

KTERJE EKLUND

-Selv om vi kunne ønsket oss mer penger, er budsjetttrimmen vi har fått fra kommunen til å leve med. Det er fortsatt flere uløste oppgaver som burde vært løst i kirkene og på kirkegårdene, men som på utstå til senere, sier kirkeverge Bjørn Haugen til Kyrkjeliv som en kommentar til Kirkelig fellestråds budsjett for 2017.

Presserende utfordringer

Kirkebudsjettet for inneværende år er på 3.195 millioner kroner. I det beløpet ligger en kompensasjon for lønns- og prisstigning.

- Vi ba politikerne om bevilgninger til tre presserende utfordringer. Det gjelder drenering av den nyeste kirkegårdsparsellen i Skrautvål, hvor grunnforholdene er svært lite tilfredsstillende. Her vil det dreie seg om en kostnad på rundt 750 000 kroner. Likeledes ba vi om penger til å få gjennomført Arbeidstilsynets krav om taugjenomføring ved ringing av kirkeklokkene i fem av kirkene. Dette arbeidet er kostnadsberegnet til ca. 150 000 til 200 000 kroner. Videre ba vi om penger til restaurering av båret huset og reparasjon av begge trappene ved Tisleidalen kirke. Det vil beløpe seg til rundt 250 000 kroner, sier Bjørn Haugen.

Forscuttere fra egne midler

Og han fortsetter: - I og med at Arbeidstilsynet

har pålagt fellestrådet å gjennomføre tiltak for å redusere støypåkjenning- en for kirketjenerne ved klokking, hadde vi håpet å få penger til dette arbeidet, som vi er nødt til å gjennomføre for å unngå tvangsmulkt. Eneste løsningen vi nå ser, er å forskutere og bruke av egne oppsparte midler fra disposisjonsfond.

- En stor utfordring er kirkegården i Skrautvål. Deler av den nye parsellen som sto ferdig i 1999, viste seg etterhvert å være dårlig drenert. Her er det tvingende nødvendig at det blir fylt på nye jord/sandmasser for at det skal bli tilfredsstillende forhold. Dette er en sak det må jobbes videre med.

Kirkeverge Bjørn Haugen mener 2017-budsjettet er til å leve med. (Foto Terje Eklund)

Det var i soloppgangen

Det var i soloppgangen for lenge siden nå. Tre kvinner gikk til graven, de gikk og gråt på veien dit hvor den døde lå.

Hvem kunne lenger hjelpe i deres angst og nød? Det fantes ingen annen som han i hele verden, den venn som nå var død.

Det var i soloppgangen, til graven kom de tre. En engel ropte til dem: Han lever! Kristus lever! Skynd dere nå av sted!

Han selv er soloppgangen, han selv er verdens lys. Han varmer dem som fryser, han følger oss på veien, han lyser i Guds hus!

Britt G. Hallqvist

Fire av våre seks menigheter har tatt i bruk den nye salmeboken

KTERJE EKLUND

Første søndag i advent 2013 ble den nye salmeboken, Norsk Salmebok, innført i Den norske kirke. Hittil har fire av de seks menighetene i Nord-Aurdal tatt i bruk den nye salmeboken. Først ut var Tingnes og Aurdal og der etter Skrautvål. Nå til jul ble det også den nye utgaven av Norsk Salmebok tatt i bruk i Ulnes sokn. I Strand og Tisleidalen kirker brukes fortsatt den gamle salmeboken fra 1985.

Mangler penger

Det er i utgangspunktet Kirkelig fellesråd som skal dekke innkjøp av salmebøker, men som så mange andre steder finnes det ikke penger til dette på kirkebudsjettet. I Nord-Aurdal ville innkjøp av nye salmebøker til alle seks kirkene i kommunen beløpe seg til rundt 450 000 kroner. Derfor er det de enkelte menighetsråd/sokneråd som har bekostet innkjøpene i Aurdal, Tingnes, Skrautvål og Ulnes. Det har blant annet latt seg gjøre ved bruk av pengegaver.

Menighetsrådsleder Anna Rust Holt i Tisleidalen sier til Kyrkjeliv at rådet diskuterte spørsmålet om nye salmebøker i sitt siste møte, men grunnet dårlig økonomi ser de foreløpig ingen mulighet til å anskaffe nye bøker. Også menighetsrådslederen i Svenes, Bjørn Strand, sier at mangel på penger er årsaken til at det så langt ikke er blitt kjøpt inn nye salmebøker til Strand kirke. Men han håper det vil la seg gjøre om ikke i år så kanskje til neste år.

En berikelse

Sokneprest Jostein Enger er glad for den nye salmeboken, og han hadde gjerne sett at den var på plass i alle kirkene. Samtidig har han full forståelse for at det er et økonomisk spørsmål.

- Synes du det er tungvint å skulle forholde seg til to salmebøker med ulike nummer når det skal velges salmer til søndagens gudstjenester?

- Jeg vil vel ikke akkurat si det. Det gjelder jo å holde tunga rett i munnen, ler han. – Den nye utgaven av Norsk Salmebok inneholder 899 salmer, hvorav 240 er nye. I tillegg er det tatt med nærmere 100 bibelske

salmer. Norsk Salmebok er en stor berikelse i gudstjenesten. Vi får håpe at også Strand og Tisleidalen kirker etterhvert kan ta i bruk den nye boken, sier Jostein Enger.

Soknerådsleder Liv Haugen forteller at i Ulnes ble den nye utgaven av Norsk Salmebok skiftet ut med den gamle fra 1985 like før jul i fjor. (Foto Terje Eklund)

Kirkeklokker med lokale tekster

KTERJE EKLUND

4. juni – pinsedag, blir en stor og minnerik for Aurdal menighet og Nord-Aurdal kommune. Da skal de to nye kirkeklokkene for første gang tas i bruk. Men allerede søndag 21. mai – konfirmasjonssøndagen, skjer det noe stort i Aurdal kirke. For på den dagen skal kirkeklokkene vigslles. Menighetsrådsleder Henning Andersen forteller til Kyrkjeliv at klokkene da blir stående nede i kirken til allmenn beskuelse. I de derpå følgende uker vil opphengingen skje.

Prostene Ørjavik og Haus

Henning Andersen sier at arbeidet med klokkene er i rute. I begynnelsen av mars var han på besøk i det italienske klokkestøperiet Fonderia Allanconi i byen Bolzone som ligger på Posletta. Blant annet for å kontrollere inskripsjonene på klokkene. Og inskripsjonene er en egen historie i seg selv. For her har Aurdal menighetsråd klekket ut den strålende idéen om å bruke tekster av to avdøde Valdres-prester; prostene Kristofer Juvkam Ørjavik og Håkon Haus, som begge også var diktere. Menighetsrådet har innhentet tillatelse for gjengivelse fra de to prestenes familier. De to, foreløpig anonyme givene, som sørger for finansiering av klokkene, vil også få sine navn på klokkene.

AGNUS DEI og CREDO

Den minste av klokkene får navnet AGNUS DEI (Guds lam), med et minneskrift om Martin Luther i Wittenberg, 31. oktober 1517. Her vil også det kjente symbolet for Luther-rosa blir støpt inn. Og hva passer vel bedre i et år hvor vi feirer 500-års jubileet for reformasjonen! Den finner vi også på messehakelen i Aurdal kirke. I tillegg vil klokka få en inskripsjon med et lite vers av Håkon Haus, til minne om Aurdal kirkes vigslingsdag.

Den andre klokka blir tilegnet Tre-enighetstiden, etter som kirken ble vigslt TRINITAS (uttrykk for den

kristne tro på Faderen, Sønnen og Helligånden). Klokka får óg det liturgiske navnet CREDO (Jeg tror), foruten en tekst til minne om vigslingsdatoen til kirken 22. februar 1737. På klokka vil det dessuten bli støpt inn en tekst fra et dikt av Kristofer Juvkam Ørjavik.

PILEGRIMSFELLESSKAPET St.

Thomas vil også i sommer arrangere organisert fellesvandring langs Pilegrimsvegen i Valdres. Vandringen starter i Hedalen fredag 23. juni og avsluttes i St. Thomas kyrkja lørdag 1. juli. Turleder er Jahn Børe Jahnsen og pilegrimsprest Anne Hilde Øigarden. Påmelding innen 1. juni til Trond Øigarden, mobil 950 77558, e-post: trndoi@online.no.

I TINGNES KIRKE blir det påskonsert torsdag 6. april, kl. 19.30. Da vil ensemblet "Ung pasjon" sammen med kantor Monica Korsli Solberg fremføre Giovanni Battista Pergolesi's "Stabat Mater", supplert av andre høydepunkter fra pasjonslitteraturen.

LEIF MARTINSEN, som var en av ildsjelene bak realiseringen av Aurdal fjellkirke er død, 98 år gammel. Martinsen la ned et stort arbeid for fjellkirken gjennom et langt liv. I hele 40 år fikk han virke som prest i Den norske kirke. De siste 14 årene først som sokneprest i Moss og prost i Vestre Borgebygd, før han avsluttet sin tjeneste som prost i Østre Aker. Guds fred over minnet!

ÅRETS FASTEAKSJON blir tirsdag 4. april. Da kommer konfirman-tene og banker på for å samle inn penger til Kirkens Nødhjelp sitt arbeid. I år har fasteaksjonen fokus på vann og menneskets rett til vann. 663 millioner mennesker i verden har ikke tilgang til rent vann.

ODDRUN HEGGE har sagt ja til å bli fast medlem av redaksjonen i Kyrkjeliv, noe vi er svært glade for. Hun er bosatt i Aurdal og er sekretær i Aurdal menighetsråd og er representant i Kirkelig fellesråd.

Livets gang

Døpte

Aurdal

22/1 Milla Kristine Gamlemoen
19/2 Tord Olav Maanum
Opheimsbakken

Skrautvål

15/1 Emma Bjordal Thon
15/1 Ylva Ranheim

Strand

16/10 Aline Tvenge

Unes

22/1 Orion Lindboe Brandsdal
22/1 Mille-Renathe Onstein Stabæk

Vielser

Unes

25/2 Berit Hilmen og Sindre
Svanheld

Døde

Aurdal

14/12 Ingrid A Dahl f. 1928
21/12 Oddleif Magnus Olsrud
f. 1926
5/1 Else Amalie Nordlien
f. 1946
6/1 Olav Haraldsen f. 1949
12/1 Ingjerd Bergene f. 1926
19/1 Paul Øivind Fjellborg
f. 1925
3/3 Inga Elida Kvannefoss
f. 1929
10/3 Dag Rolfsen f. 1953

Skrautvål

11/1 Olga Jorunn Bakkejordet
f. 1944
24/2 Gunnar Nystuen f. 1931
3/3 Ingebjørg Josefine Gigstad
f. 1939

Tingnes

7/12 Inga Tuv f. 1925
7/12 Reidun Weeg f. 1919
15/12 Borghild Aure f. 1923
22/12 Gerd Aspevik f. 1947
27/1 Ingrid Skjær Finøen f. 1937
9/2 Olga Håvelsrud f. 1926
17/2 Berit Svensson f. 1937
23/2 Rolv Odd Gjevve f. 1934
8/3 Alf Tørstad f. 1940

Tisleidalen

23/2 Elida Trandheim f. 1924

Unes

20/1 Borghild Bergheim f. 1926
27/1 Guri O Rognaas f. 1927

STØTT KYRKJELIVS ANNONSØRER

2900 Fagernes
Tlf. 61 36 60 00

2900 Fagernes
en friskere hverdag Tlf. 61 35 78 20

FRANITA

Skrautvålsvegen 11, 2900 Fagernes - Tlf. 61 36 09 70

EUROSPAR

FAGERNES • TLF. 61 35 89 00

Nordea

valdres@nordea.com 06001/979 77 770

Reboli

I VALDRES

Advokatene Sveen

2900 Fagernes – Tlf. 61 36 03 66

Kampenes Blomster

Jernbanevn. 4 • 2900 Fagernes, Tlf. 61 36 68 10

VALDRES – har du behov for elektriker?
INSTALLASJON AS
2900 Fagernes • Tlf. 61 36 28 00

REMA 1000

LEIRA – TLF: 61 36 56 90

Fagernes Taxisentral

Tlf. 61 36 18 00

FAGERNES libris

2900 Fagernes • Tlf. 61 36 10 40

KWIMINI PRIS

AURDAL,
LEIRA,
FAGERNES

SpareBank

HALLINGDAL VALDRES

EL-FAG AS

2900 Fagernes

www.el-fag-as.no

Tlf. 61 36 66 20 - Døgnvakt tlf. 952 88 999

Kafe - Selskapslokaler - Overnatting
Vi tar i mot lag av alle slag!
tlf: 61344700 e-post: post@sekskanten.no

SEKSKANTEN

www.sekskanten.no

VALDRES SPORT

2907 LEIRA – TLF: 61 35 69 50

KVENOS SNEKKERLAG

GJENSIDIGE
Valdres Brannkasse
2900 Fagernes – Tlf. 61 34 76 00

Valdres Auto AS

Bygdinvegen 29, 2900 Fagernes.
Tlf. 61 35 79 00 - www.valdres-auto.no

Valdres

As Valdres og Valdres Trykkeri
Boks 54 • 2901 Fagernes

Gjerds

GULL OG SØLV

Etablert 1897

2900 Fagernes
Tlf. 61 36 05 61
Gullsmed – UR

ValdresBil AS

2900 Fagernes. Tlf 61358600

TESS® Fagernes

2900 Fagernes - Tlf. 61 60 22 60

Tannlege Jarle Buczek, Jernbanevegen 1

2900 Fagernes – Tlf. 61 36 01 01

FAGERNES OPTISKE SYNSAM

2900 Fagernes, tlf. 61 36 02 86

Ragnhild Wiken

Barn- og ungdomsklær 0-14 år

2900 Fagernes – Tlf. 61 36 05 92

aktiv.

Valdres Eiendomskontor - Tlf. 61 36 66 33

KROON MASKIN AS

Mobil 913 90576 • 916 11410 • 2900 Fagernes

FLORISS

Floriss Valdres Blomster
e-post: post@valdresblomster.no

Telefon: 61361449,
www.floriss.no

Valdres Gravferdsbyrå

Henning Andersen

Fjellungsgoto, 2910 Aurdal

Døgnvakt: 61 36 03 00

www.valdresgravferd.no

BAKKEN & BAKKEN A.S

2900 Fagernes – Tlf. 61 36 04 22

coop extra

2900 Fagernes
Tlf 61356800

kampenes

Ring 61 36 17 70

– hele døgnet

FAGERNES RØR AS

Tlf. 61 35 78 00

AMFI

VALDRES

As. Jotunheimen
og Valdresruten Bilselskap
2900 Fagernes – Tlf. 61 36 59 00

FAGERNES SKYSTASJON

- Et servicesenter for reisende i Valdres

Tlf. 61 35 94 00

Ruteoppl. utenom
åpningstider 177

Nord-Aurdal kommune

Postboks 143, 2901 Fagernes

Telefon 61 33 90 00 Faks 61 35 90 01

E-post: nak@nord-aurdal.kommune.no

FARGERIKE

FAGERNES - Tlf. 61 36 06 11

Valdres 2920 Leira
folkehøgskule Tel. 61 35 95 00

GALLERI HILSEN

Garliven 7
2900 Fagernes

Tlf. 905 24 365
post@evalailahilsen.no

HOVLI AUTO AS

2920 Leira Tlf. 61 36 26 00
3550 Gol. Tlf. 32 07 53 55

TOYOTA
KVALITET HELE VEIEN

ASKO

2920
Leira

Sanne • Hauglid a.s
BYGGM. OG ENTREPRENØRFORRETNING

2900 Fagernes – Tlf. 61 36 29 50

LISTVERK/SPECIALPROFILER

Tlf/fax: 61 36 08 84 • Mob: 900 19 872

2920 LEIRA

Bohus

MØBELHUSET AS

Valdres Storsenter, LEIRA - TLF. 61 35 69 20

VELKOMEN

KYRKJE

26. mars, Maria budskapsdag

Luk 1,26-38

Skrautvål kyrkje kl.11.00: Gudsteneste. Kristine Inderhaug Fosshheim. Nattverd. Takkoffer til Kirkens Nødhjelp. Tingnes kirke kl.11.00: Gudstjeneste Jostein Enger. Nattverd. Takkoffer til Redd Barna. Kirkekaffe. Menighetens Årsmøte etter gudstjenesten.

2. april, 4. søndag i fastetiden

Joh 11,45-53

Aurdal kirke kl.11.00: Gudstjeneste med tema Fasteaksjon. Kristine Inderhaug Fosshheim. Nattverd. Takkoffer til Kirkens Nødhjelp. Strand kirke kl.11.00: Gudstjeneste. Jostein Enger. Nattverd. Takkoffer til Kirkens SOS Oppland.

9. april, Palmesøndag

Joh 12,12-24

Tingnes kirke kl.11.00: Gudstjeneste. Kristine Inderhaug Fosshheim. Nattverd. Takkoffer til menighetsarbeidet. Aurdal fjellkirke kl.11.00: Gudstjeneste. Arne Anmarkrud. Takkoffer til Aurdal fjellkirke. Tisleidalen kirke kl.13.00: Gudstjeneste. Kristine Inderhaug Fosshheim. Nattverd. Takkoffer til Redd Barna.

13. april, Skjærtorsdag

Matt 26,17-30

Nythun på Kruk kl.12.00: Friluftsgudsteneste. Jostein Enger. Aurdal fjellkirke kl.19.00: Gudstjeneste. Ole Jacob Nyhus. Nattverd. Takkoffer til Aurdal fjellkirke. Valg på nytt styre. Tingnes kirke kl.19.30: Gudstjeneste. Jostein Enger. Nattverd. Takkoffer til Kirkens Bymisjon. Velkommen til kveldsmat før gudstjenesten, kl.18.30.

14. april, Langfredag

Luk 22,39-23,46

Aurdal fjellkirke kl.11.00: Pasjonsgudstjeneste. Trygve Tyreid. Tisleidalen kirke kl.11.00: Gudstjeneste med Frelsesarmeen. Takkoffer til Frelsesarmeen.

15. april, Påskentatt

Mark 16,1-8

Tingnes kirke kl.23.00: Påskentattmesse. Jostein Enger. Nattverd.

16. april, Påskedag

Luk 24,1-9

Aurdal kirke kl.11.00: Høytidsgudstjeneste. Jostein Enger. Nattverd. Takkoffer til menighetsarbeidet. Aurdal fjellkirke kl.11.00: Høytidsgudstjeneste. Ragnar Enger. Takkoffer til Aurdal fjellkirke.

17. april, 2. påskedag

Luk 24,13-35

Ulnes kyrkje kl.11.00: Gudsteneste. Kristine Inderhaug Fosshheim. Nattverd. Takkoffer til Pilegrimsfelleskapet St. Thomas Strand kirke kl.18.00: Kveldsgudstjeneste. Kristine Inderhaug Fosshheim. Takkoffer til menighetsarbeidet. Menighetsfest og kveldsmat etter gudstjenesten.

23. april, 2. søndag i påsketiden

Joh 21,1-14

Tingnes kirke kl.11.00: Samtalegudstjeneste. Jostein Enger. Nattverd. Konfirmantene deltar. Takkoffer til Det norske Bibelselskap.

30. april, 3. søndag i påsketiden

Joh 10,11-18

Skrautvål kyrkje kl.11.00: Gudsteneste. Kristine Inderhaug Fosshheim. Nattverd. Takkoffer til kyrkjelydsarbeidet.

1.mai

Luk 6,31-36

Aurdal kirke kl.11.00: Samtale- og solidaritetsgudstjeneste. Kristine Inderhaug Fosshheim. Nattverd. Konfirmantene deltar. Takkoffer til menighetsarbeidet.

7. mai, 4. søndag i påsketiden

Joh 16,16-22

Ulnes kyrkje kl.11.00: Samtalegudsteneste. Kristine Inderhaug Fosshheim. Nattverd. Konfirmantene tek del. Takkoffer til barne- og ungdomsarbeidet i kyrkjelyden.

14. mai, 5. søndag i påsketiden

Joh 15,1-8

Tingnes kirke kl.10.30 og kl.12.30: Konfirmasjonsgudstjeneste. Jostein Enger. Takkoffer til barne- og ungdomsarbeidet i menigheten.

17. mai

Luk 1,50-53

Tingnes kirke kl.9.30: Gudstjeneste. Jostein Enger. Takkoffer til Sjømannskirken. Skrautvål kyrkje kl.11.00: Gudsteneste. Kristine Inderhaug Fosshheim. Takkoffer til vedlikehold av kyrkjebygg og uteareal. Ulnes kyrkje kl.12.00: Gudsteneste. Jostein Enger. Takkoffer til Stabburshella Aurdal kirke kl.13.00: Gudstjeneste. Kristine Inderhaug Fosshheim. Takkoffer til menighetsarbeidet.

21. mai, 6. søndag i påsketiden

Luk 18,1-8

Aurdal kirke kl.10.30 og kl.12.30: Konfirmasjonsgudstjeneste. Kristine Inderhaug Fosshheim. Takkoffer til menighetsarbeidet Strand kirke kl.11.00: Konfirmasjonsgudstjeneste. Jostein Enger. Takkoffer til barne- og ungdomsarbeidet i menigheten.

25. mai, Kristi Himmelfartsdag

Mark 16,19-20

Skrautvål kyrkje kl.11.00: Samtalegudsteneste. Kristine Inderhaug Fosshheim. Nattverd. Konfirmantene tek del. Takkoffer til barne- og ungdomsarbeidet i kyrkjelyden Tingnes kirke kl.11.00: Gudstjeneste. Jostein Enger. Nattverd. Takkoffer til Strømmestiftelsen

28. mai, Søndag før Pinse

Joh 15,26-27

Skrautvål kyrkje kl.10.30: Konfirmasjonsgudsteneste. Kristine Inderhaug Fosshheim Ulnes kyrkje kl.11.00: Konfirmasjonsgudsteneste. Jostein Enger Tisleidalen kirke kl.13.00: Konfirmasjonsgudstjeneste. Kristine Inderhaug Fosshheim.

4. juni, Pinsedag

Joh 20,19-23

Aurdal kirke kl.11.00: Høytidsgudstjeneste. Kristine Inderhaug Fosshheim. Nattverd. Takkoffer til menighetsarbeidet.

5. juni, 2. pinsedag

Joh 16,5-11

Tingnes kirke kl.11.00: Gudstjeneste. Kristine Inderhaug Fosshheim. Nattverd. Takkoffer til menighetsarbeidet.

11. juni, Treenighetssøndag

Matt 28,16-20

Valdres Folkemuseum kl.11.00: Friluftsgudstjeneste. Jostein Enger. Tingnes barnekor deltar. Takkoffer til SOS barnebyer.

18. juni, 2. søndag i treenighetstiden

Matt 3,11-12

Aurdal kirke kl.11.00: Gudstjeneste. Kristine Inderhaug Fosshheim. Nattverd. Takkoffer til menighetsarbeidet. Ulnes kyrkje kl.11.00: Familiegudsteneste «Blomstergudsteneste». Jostein Enger. Nattverd. Takkoffer til Røde Kors. Vi trekk vinnar av «Jakten på kirkeskatten». Kyrkjekaffi.

25. juni, 3. søndag i treenighetstiden

Luk 14,15-24

Skrautvål kyrkje kl.11.00: Gudsteneste. Jostein Enger. Nattverd. Takkoffer til diakoniarbeidet i kyrkjelyden. Tingnes kirke kl.13.00: Gudstjeneste «Skaperverkets dag». Jostein Enger. Nattverd. Takkoffer til Naturvernforbundet.

2. juli, 4. søndag i treenighetstiden

Mark 10,17-27

Aurdal kirke kl.11.00: Gudstjeneste. Jostein Enger. Nattverd. Takkoffer til menighetsarbeidet. Tisleidalen kirke kl.13.00: Gudstjeneste. Jostein Enger. Nattverd. Takkoffer til IKO.

Hvor ble de av? Hva gjør de nå? – Vi ringer Frede Fjågesund

- Jeg har tro på kirkens eksistensberettigelse

KTERJE EKLUND

Til høsten er det 11 år siden Frede Fjågesund og familien flyttet fra presteboligen i Moavegen på Fagernes og til Stange prestegård på Hedmarken. Da hadde Frede vært prest i Nord-Aurdal i ni år. Han og familien bor fortsatt i den gamle og ærverdige prestegården ved Mjøsa. Og der har de tenkt å bli boende til soknepresten går av med pensjon. I mai fyller Frede 62 år og han har ikke tenkt å gi seg med det første.

Knyttet sterke bånd

Han forteller gledesstrålende at livet er godt å leve på flatbygdene på Hedmarken. Frede medgir at årene siden familien flyttet fra Valdres har gått fort.

- Gutta, Nikolai, Georg og Harald, bor ikke lenger hjemme. De er blitt voksne karer og er under utdanning. Så nå

er det bare Gudrun, som jobber på kontoret til kirkevergen, og jeg, foruten svigerfar Arthur på 96 år, som residerer i Stange prestegård. Hunden vår Max, som jeg fikk av Gudrun og gutta til min 50-års dag, døde i november. Det var veldig trist. Men vi har fortsatt en firbent venn i huset. Katten Ben kom vandrende til oss i fjor sommer. Han har tydeligvis åndelige interesser, for han er stadig innom kirken som ligger like utenfor prestegårdshagen.

- Vi knyttet sterke bånd til Val-

dres og mange av menneskene der som vi fikk leve livet sammen med. Det var en fin tid, ja, utrolig gode år, hvor det å være småbarns foreldre satte sitt preg på hverdagen. En strevsom, men nydelig tid, med et godt oppvekstmiljø for ungene. Vi hadde gode naboer og følte at vi ble tatt vel i mot av folket i Nord-Aurdal, og vi har mange gode minner.

Folk er positive til kirken

- En av de store høydepunkter i min prestetjeneste i Valdres, var å

- Vi knyttet sterke bånd til Valdres i løpet av de ni årene vi bodde der. Det var en fin tid, ja, utrolig gode år, sier Frede Fjågesund, her fotografert av sønnen Nikolai foran Stange kirke.

ha Georg Espolin Johnson til prost. Det er få kollegaer jeg har følt meg så på linje med som han, en bror i ånden. Jeg lærte ufattelig mye av Georg og har stor respekt og er imponert over hans store teologiske kunnskaper og innsikt.

- Opplever du noen forskjell på menighetslivet i Stange kontra Valdres?

- Nei, jeg vil ikke si det. Som i Valdres har vi også her en trofast flokk som bærer det levende menighetsarbeidet. Folk er positive til kirken, men som så mange

andre steder er det dårlig med nyrekuttering. Man kan undres over kirkens fremtid i så måte. Vi må sette vår lit til at kirkens trosopplæring kan bidra til ny kirkevekst. Jeg er optimist.

Må kunne leve sammen

- Hva tenker du om Den norske kirkes fremtid?

- Kirken lever i motvind, slik alle store kirkesamfunn i hele den vestlige verden gjør. Det ser ut til at flere og flere mener de kan leve godt uten noen kirketilhørighet. En slik utvikling er likevel ingen naturlov. I et normalt samfunn tror jeg på religionens, og dermed kirkens, eksistensberettigelse. Nye situasjoner og ny erfaring kan endre våre relasjoner til kirken i både positiv og negativ retning.

- Du er blant de prester som ikke

kan slutte deg til Kirkemøtets flertallsvedtak om vigsel av likekjønnede...

- Mine grunnstinker gjør meg konservativ og skeptisk til alt som er nytt. Jeg er fullstendig klar over at dette ikke er bare positivt, og jeg strever med å være med og ikke grunnleggende sett mot min samtid og mine medmennesker. Det gjør

inntrykk på meg at kloke folk som Kristin Clemet, Ole Paus, Bjørn Eidsvåg, Barack Obama, Solveig Fiske og Kongen er for tanken om likekjønnet ekteskap. Jeg klarer likevel fortsatt ikke å forlate tanken om at et ekteskap forutsetter kjønnsparitet, altså begge kjønn. Når det er sagt, må jeg likevel si meg glad for at Den norske kirke omsider har klart å komme til en slags klarhet i denne saken. Jeg mener vi må kunne leve sammen med forskjellige syn både i samfunn og kirke.